

Posudek oponenta bakalářské práce

BUKOVINSKÝ, M. (2010): Terénní vyučování průřezových témat v geografii: environmentální výchova. Bakalářská práce. UK v Praze, PŘF, KSGRR, Praha, 29 s. + přílohy.

Bakalářská práce Martina Bukovinského čítá 29 stran (plus přílohy), na nichž autor rozpracovává didaktický návrh terénní exkurze v rámci výuky geografie, která by naplňovala vzdělávací cíle průřezového tématu environmentální výchova.

V úvodu autor s pomocí několika českých i zahraničních zdrojů dostatečně vymezí pojem „environmentální výchova“. Následně popíše roli geografie při její výuce, a to tak, že jmenuje hlavní cíle výuky geografie uvedené v RVP ZV a diskutuje jejich spojitost s výukou environmentální výchovy.

V další části práce se autor věnuje obecným zásadám výuky environmentální výchovy v terénu, přičemž využívá dostatek odborné i popularizační literatury, všechny použité zdroje jsou řádně citovány.

Stěžejní částí práce je konkrétní návrh terénního cvičení v Českém Krumlově a okolí vodní nádrže Lipno. Tato část doznala od minulé verze předkládané práce jistých změn, které nepochybně vedly ke zkvalitnění celé studie. Bohužel beze změn zůstaly vymezené cíle výuky, které jsou pouze obecného charakteru, a jedná se spíše o soupis výhod výuky v terénu, než o vymezení hlavních cílů navrhované terénní exkurze. Ke škodě jsou tyto cíle formulované tak, že není téměř možné zjistit jejich dosažení, což výrazně ztěžuje hodnocení žáků.

Velkým přínosem pro celou studii a její užitnost v praxi pak jsou úpravy navrhovaných cvičení a změna struktury pracovních listů. Byla doplněna nová cvičení, která celou terénní výuku zatraktivnila, díky změně pořadí úkolů je také dobře znatelná struktura a směřování výuky.

Oproti minulé verzi autor také ke všem úkolům vytvořil soupis dovedností, které si žáci v rámci úkolu osvojí, tento soupis pak doplnil několika klíčovými slovy popisujícími zaměření každého úkolu, což považuji za velice přínosné. Jediná má výtku k této části je, že osvojované dovednosti nejsou formulovány v jazyku výkonu žáka. Je to však již jen otázka formulace, nikoliv obsahu.

Pracovní listy jako celek působí oproti minulé verzi mnohem propracovaněji, jediným nedostatkem, plynoucím však z nepozornosti či nedostatku času při kompletaci práce, je absence otázky č. 16 u pracovního listu č. 2 (v autorské řešení je řazena jako otázka č. 12, následují tedy po sobě dvě otázky č. 12). Také je myslím na škodu zařazení pracovního listu k zámecké zahradě až na závěr za autorské řešení. Tyto výtky se však mohou týkat pouze verze, které byla předložena k oponentskému posudku.

Po formální stránce předkládaná práce i nadále vykazuje jisté nedostatky, i když v míře menší, než verze předešlá.

Jediná má výraznější výtku k této práci tedy směřuje ke stanovení hlavních cílů navrhované terénní výuky. K obhajobě bych proto autora požádal o stanovení přibližně pěti hlavních cílů, kterých žák dosáhne po absolvování navrhované terénní výuky. Prosím také, aby tyto cíle byly formulovány v jazyce výkonu žáka a tedy aby věta začínala: „Po absolvování výuky žák ...“

I přes výše uvedenou výtku doporučuji předkládanou bakalářskou práci k obhajobě.